professor“ ja „Kotkamäe kangelased“, A. Antson — „Muretute ülemlaul“ ja „Tšempionaat“, E. Vaigur — „Kraavihallid“, J. Jaik — „Särumeeste rügement“, A. Taar — „Kolm sündi“, E. Ellor — „Maarahva lunastamine“, „Raudne rahvas“ ja „Valge varese lend“, B. Kangermann — „Kapral Salu“, E. Nukk — „Isamaa ilu hoieldes“, L. Hansen-Iravere — „Kaunismäe“, A. Tulik — „Vanatüdruk“, J. Selg — „Granaattüdruk“, K. Korvet — „Viirekõnnu peigmehed“, E. Larm — „Sääl Mäeotsa talus“, J. Metua — „Preedik Pudirull“, ...Aarejärv — „Raudpääd“, A. Kleius — „Madise ja Priidu laulupidu“, A. Rahula — „Randvee ja Mäe“, E. Peebu — „Vaikus lärmitseb“ jm.

Mitmed neist võivad kiidelda vähemalt lavastuste arvuga, eeskätt E. Vaiguri, T. Braksi ja A. Antsoni palad.

M ä l e s t u s k i r j a n d u s e poolest oli 1935. a. suhteliselt rikas ja seda mitte üksnes eriraamatuis, vaid ehk veelgi enam ajakirjanduses. O. Luts oma „Kuninga kübar'as“, mis on juba VIII osa ta mälestuste seerias, jutustab humoristlikke ja traagilisi lugusid oma kroonuteenistuse ajast. Maailmasõjast jm. kirjutab R. Roht oma mälestustes „Tsaari ohvitser“. Vabadussõja aegu kujutavad Ed. Grossschmidt'i „Pealuu märgi all, mälestusi Kuperjanovi partisaanide sõjaretkilt“ ja J. S. Panius-Semmiste' „Sõja tagalas“. Isikliku arenemislooga seotud mälestusi pajatavad J. Kärner'i „Kadunud aegade hämarusest“ ja J. Vahtra „Minu noorusmaalt II“. Memuaarliku ilmega on ka sama Vahtra raamat „Laane kurus“. Käesolevatki kirjandusliiki on siis rikastanud üldiselt ärganud ajaloohuvi. — Ajakirjanduses avaldati kaasaeglaste mälestusi eeskätt 1905. a. liikumise kohta, millest kasvas välja eriraamatuidki, nagu J. Lehmann'i „Vana revolutsionääri mälestusi ja elamusi“.

R e i s i k i r j e l d u s t e alalt on nimetada ainult üks täisväärtuslik teos: J. Semper — „Risti-rästi läbi Euroopa“, kus paljurännanud autor annab veetlevaid kirjeldusi Euroopa Lõunast, Läänest ja Põhjast.

Eesti kroonika 1935, lk. 93